

Försvarsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Promemorian med förslag till ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall avseende Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete OCCAR

Tullverket har följande erinringar med anledning av förslaget.

Tullverket anser att det är oklart om sådana befrielser från import- och exportavgifter som avses i artikel 5 i Annex I till konventionen den 19 september 1998 om inrättandet av OCCAR är i överensstämmelse med gemenskapsrätten. Det hade varit värdefullt om denna fråga belysts i promemorian. Inte heller framgår det av promemorian vilken typ av varor som kan komma att importeras eller exporteras av OCCAR eller för organisationens räkning och om dessa varor omfattas av restriktioner eller inte. Tullverkets synpunkter i dessa delar utvecklas ytterligare nedan.

Enligt artikel 23 i Annex I till konventionen är ingen medlemsstat skyldig att bevilja den immunitet och de privilegier som avses i vissa angivna artiklar för sina egna medborgare eller personer som när de tillträder sin tjänst i den medlemsstaten är stadigvarande bosatta där. Eftersom lagförslaget inte innehåller en sådan bestämmelse drar Tullverket slutsatsen att Sverige inte utnyttjat den rätten i detta fall. Tullverket ställer sig frågande till en sådan ordning. Det innebär att svenska medborgare som arbetar i programmet ESSOR har immunitet mot tullkontroll i Sverige. Något som t.ex. svenska diplomater inte har.

Vidare bör en redaktionell ändring göras i den föreslagna lagtexten eftersom däri nämnda artiklarna 4 och 17 finns i Annex I till konventionen.

Tullfrihet för organisationen OCCAR

Bestämmelser om tullfrihet finns i rådets förordning (EEG) nr 918/83 av den 28 mars 1983 om upprättande av ett gemenskapssystem för tullbefrielse (förordningen). Ingen bestämmelse i denna förordning ger tullfrihet för internationella organisationer.

Enligt artikel 133.1 b i förordningen får dock medlemsstaterna medge tullfrihet enligt sedvanliga privilegier som beviljas på grund av internationella överenskommelser eller överenskommelser om högkvarter, i vilka

antingen ett tredje land eller en internationell organisation är avtalsslutande part, inklusive den befrielse som beviljas vid internationella möten. Sverige har utnyttjat denna möjlighet och föreskrivit om tullfrihet för bl.a. internationella organisationer i 4 § lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

Enligt 4 § andra stycket lagen om tullfrihet m.m. gäller tullfrihet för varor som förtullas för en internationell organisation eller en person som är knuten till en sådan organisation, om organisationen eller personen är upptagen i lagen om immunitet och privilegier i vissa fall eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen och är berättigad till tullfrihet enligt stadga eller avtal som gäller i förhållande till Sverige.

Tullverket anser att det föreligger oklarheter kring vilka varor som kan komma att importeras till Sverige med anledning av överenskommelsen med OCCAR, vilket kan leda till problem när den faktiska importen sker.

Tullverket gör bedömningen att tullfrihet med stöd av 4 § lagen om tullfrihet m.m. jämförd med artikel 133.1 b i förordningen kan beviljas för varor som organisationen importerar för eget bruk om de ska användas i organisationens egen verksamhet.

Däremot ifrågasätter Tullverket att det finns stöd i artikel 133.1 b i förordningen för tullfrihet för sådana varor som OCCAR, i sin roll som administratör och samordnare av projekt för anskaffning av försvarsmateriel, köper in för sina medlemsländers räkning. I artikel 133.1 b talas om "sedvanliga privilegier" vilket Tullverket tolkar som att det ska vara fråga om förmåner som av sedvänja ges i vissa sammanhang. För internationella organisationer är det vanligen fråga om privilegier som behövs för att organisationen ska kunna utföra sin uppgift.

För att undvika tolkningssvårigheter vid tillämpningen av bestämmelserna och för att säkerställa att tullfrihet inte medges utöver vad som ryms inom gemenskapsrätten föreslår Tullverket att regeringen tydliggör i kommande proposition att befrielse vid import endast gäller i enlighet med gällande lagstiftning i Sverige.

Befrielse från förbud mot eller restriktioner för import och export

När det gäller frågan om befrielse från förbud mot eller restriktioner för import och export får Tullverket hänvisa till respektive myndighet som ansvarar för tillämpningen av bestämmelser om förbud och restriktioner vid import och export.

Tullverket vill dock påtala att problem kan uppstå vid tillämpningen av bestämmelserna om import- och exportrestriktioner. Som Tullverket tolkar avtalstexten så innebär denna att befrielse från förbud mot eller restriktioner för import och export alltid ska gälla för aktuella varor. Detta skulle medföra att gällande restriktioner inte skulle behövas följas oavsett vilken vara som importeras, förutsatt att organisationen absolut behöver den för sin officiella verksamhet. Tullverket ifrågasätter att detta verkligen är regeringens avsikt. Som exempel kan nämnas att för krigsmateriel och produkter med dubbla

användningsområden gäller tillståndsplikt vid utförelsen. Här står avtalstexten i artikel 5 i Annex I till konventionen i motsatsförhållande till den lagstiftning som gäller på området, vilket i sin tur torde leda till problem vid tillämpningen av bestämmelserna.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit generaltulldirektören Karin Starrin (beslutande), chefsjuristen Ylva Ehrnrooth, juristen Annika Jonsson och tullspecialisten Maria Åhlin samt juristen Annkatrin Hübinette (föredragande).

TULLVERKET

Karin Starrin

Annkatrin Hübinette

Kopia:

Finansdepartementet, S3

UD/IH

VLS

INF